

F. Fejér Mária — Huszár Lajos, BIBLIOGRAPHIA NUMISMATICAЕ HUNGARICAЕ, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1977, 323 pagini.

Lucrarea elaborată de eminentul numismat L. Huszár și de tînăra cercetătoare Maria F. Fejér răspunde dezideratului unei prezentări aproape exhaustive a literaturii de specialitate, asigurînd prin structurarea materialului o orientare rapidă și ușoară în problemele diverse ale numismaticii.

În întroducere — redactată în limbile latină, engleză, germană și maghiară — se arată că planul de a elabora o bibliografie numismatică a fost conceput încă în anul 1954. Ea urma să constituie un adaus la lucrarea lui J. Banner — I. Jakabffy, „Bibliographia archaeologica regionis intra montes Carpathicos sitae ab antiquissimis temporibus usque ad saeculum XI^a și să cuprindă, pe lîngă literatura privitoare la numismatica antică, toate lucrările despre monedele maghiare, arta medalistică, colecții monetare etc. În cursul anilor s-a adunat înșă material pentru două volume: primul, care va completa „Bibliographia...“ lui J. Banner — I. Jakabffy (în curs de elaborare), iar al doilea este cel pe care îl prezentăm.

Studiile și articolele sînt incluse în 28 de capitole; în primele patru — după cum rezultă din titlurile lor: Bibliographiae; Opera generalia; Summaria; Catalogi nummorum; Indices generales nummorum repertorum — sînt prezentate lucrările cu caracter general; după aceea urmează cele care privesc istoria monedei maghiare medievale (cap. V—VII), moderne și contemporane, pînă în 1973 (cap. VIII—XII). Lucrările referitoare la emisiunile din epoca curuților sînt tratate într-un capitol aparte (XIII). Clasificarea pe baze cronologice, adoptată în prima parte a volumului, este înlocuită începînd cu capitolul XIV prin gruparea după ținutul sau natura emisiunilor, prezentîndu-se în capitole succesive bibliografia referitoare la: Principatul Transilvaniei, Serbia, Croația, celelalte provincii, emisiunile fiduciare și private, relațiile cu alte teritorii, bancnote, medalii, jetoane, insigne, ordine și decorații, colecționarea monedelor, colecționari și numismați, muzee și colecții publice, asociații și societăți, expoziții și congrese, tehnică și restaurare, diverse. Un indice pe autori încheie lucrarea.

Autorii, spre deosebire de G. Probszt (*Die numismatische Literatur Ungarns seit 1945*), au optat pentru redarea titlurilor în original. Dat fiind că în marea lor majoritate lucrările sînt publicate în limbi ce nu au circulație internațională, acest procedeu poate crea anumite dificultăți. Pe de altă parte înșă, procedeuul își găsește justificarea în faptul că cei care nu cunosc limbile din spațiul carpato-dunărean nu pot consulta lucrările respective decît pe baza rezumatului sau apelînd la traduceri.

Pentru istoria Transilvaniei, lucrarea are o importanță deosebită, numismatică perioadei principatului fiind detașată într-un capitol aparte.

Este regretabil că autorii n-au avut la dispoziție unele lucrări apărute în România. Nu este cazul să le înșirăm, acestea fiind cuprinse în lucrările lui B. Mîtreă, „15 ani de activitate numismatică în Republica Populară Română“, în *SCN*, III, 1960, p. 614—615; idem, „Bibliografia numismaticii românești“, în *SCN*, IV, 1968, p. 481—483; V, 1971, p. 413—416; VI, 1975, p. 274—277; precum și în „Bibliografia istorică a României“, I, 1944—1969, București, 1970, p. 55—64.

Rezultat al unei munci de peste trei decenii, „Bibliographia Numismaticeae Hungaricae“ depășește cu mult lucrările lui G. Probszt, cuprinzând un număr incomparabil mai mare de titluri; ea constituie un instrument de lucru indispensabil pentru toți cei care se ocupă de numismatică și de istoria economico-politică a mileniului II privind bazinul carpato-dunărean.

IUDITA WINKLER